

Botræning på Det ny Havredal

På Det ny Havredal tager vi altid udgangspunkt i hele individet, og dette gælder også i botræningen, hvor vi arbejder helhedsorienteret. Dette betyder, at vi arbejder med hele elevens tilværelse, både de praktiske dimensioner i en husholdning (fx rengøring og økonomi), de personlige dimensioner (fx hygiejne og sundhed), de sociale og psykiske dimensioner (fx selvforståelse, selvværd og samvær med andre) såvel som politisk/kulturel dannelse (fx demokratiforståelse).

Der tages altid udgangspunkt i, hvem hver enkelt ung er, og hvilke udfordringer, den unge har; og ud fra dette besluttes det, hvad der skal arbejdes særligt meget med. Fordi alle mennesker er forskellige, også mennesker med de samme slags udfordringer, vil der aldrig være to botræningsforløb, der er ens; og der vil altid blive justeret løbende på de pædagogiske mål og metoder, alt efter hvilke behov der identificeres hos den unge.

I det nedenstående kan du få et indblik i, hvordan der arbejdes med botræningen.

Praktiske botræning

1. Transport i hverdagen

Vi arbejder med at gøre den unge så selvhjulpne som muligt mht. at transportere sig selv, fx med bil, scooter, cykel og/eller offentlige transportmuligheder.

Derved udvikles den unges evne til selv at transportere sig til og fra arbejde, fritidsinteresser, familie- og vennebesøg osv. At kunne transportere sig selv giver en høj grad af frihedsfølelse, da man ikke er afhængig af andres hjælp, og det styrker individets selvværd og kompetencefølelse.

Vi har desuden et samarbejde med en lokal kørelærer, og i forbindelse med erhvervelse af kørekort er der således særlig støtte.

2. Indkøb & madlavning

Alle elever arbejder med at købe ind og lave mad, mens de er på skolen. Det er en væsentlig del af dagligdagen, hvor eleverne i de forskellige huse skiftes til at lave mad til hinanden. Der er gerne 1-2 ugentlige maddage for alle elever. Herudover er det obligatorisk at deltage på køkkenholdet minimum én måned, mens eleverne er på skolen. De elever, der har meget svært ved at købe ind og lave mad modtager støtte fra en medarbejder de dage, hvor de har ansvaret – en støtte som gradvist nedsættes i takt med, at eleven udvikler sine evner.

3. Oprydning & rengøring

Alle elever deltager i rengøring af skolens arealer, både på diverse hold og under den ugentlige botræning. I alle huse er der ugentlig botræning, hvor fællesarealerne gøres rent sammen med huslæreren, der hjælper med at fordele og tjekke op på opgaverne. Derudover er der støtte til at holde elevens eget værelse under den individuelle botræning, som varetages af elevens kontaktlærer.

4. Hygiejne & tøjvask

Der arbejdes med elevernes evne til at opretholde en god hygiejne samt forståelse af, hvorfor det er vigtigt. Det kan fx inkludere udvikling af gode morgenrutiner, badning efter arbejde, brug af deodorant og korrekt tøjvask.

Mange af vores elever har daglig kontakt med heste, kvæg eller svin, hvorfor det er af særlig betydning, at der også arbejdes med elevernes forståelse af, hvordan sygdomme spredes, ligesom det hurtigt bliver rutine for eleverne at gå i bad efter endt arbejdsdag.

5. Post & økonomi

Alle elever modtager støtte til praktiske opgaver i forbindelse med økonomi, posthåndtering, e-boks og netbank i det omfang, hver enkelt har behov for det. Mange af dem har svært ved at forstå deres post og styre deres økonomi, hvilket bl.a. kan hænge sammen med ordblindhed, nedsat talforståelse, overbliksvanskeligheder eller impulsivitet. Der er således hjælp til at læse, forstå og handle på post samt til at lægge budget og styre økonomien. Eleverne modtager desuden støtte til at bruge borger.dk, e-boks, netbank, nemID osv.

6. Sundhed, alkohol & medicin

Der er et fortløbende fokus på, at eleverne skal lære at lave sund mad, så de kan opretholde en god sundhed. Desuden er der flere forskellige motionstilbud i fritiden, som eleverne kan vælge imellem. De elever, der gerne vil tabe sig, får hjælp til dette, og alle nye elever introduceres til forskellige måder at dyrke motion på under et halvårligt obligatorisk motionskursus.

Herudover er der fokus på, at eleverne skal lære at have en fornuft tilgang til alkohol, og de elever, der har brug for medicin, får støtte til fx bestilling og dosering af medicin samt til at huske at tage den på de rigtige tidspunkter.

7. Selvstændighed i bosætning

Nye elever starter som regel deres bosætning i ét af de huse, hvor der er mest personalestøtte. Derved har vi lettest ved at lære dem at kende samt at vurdere deres evner, og det giver tryghed for nye elever, at personalet er tæt på, mens de lærer skolens rutiner at kende.

Efter et halvt til et helt år laves der sammen med eleven en vurdering af, om han/hun er klar til at flytte ud i ét af de elevhuse, der kræver en større selvstændighed. Det ny Havredal har desuden 6 ungdomsboliger med eget bad og køkken, hvor enkelte elever prøver at bo for sig selv, inden de udsluses væk fra skolen.

Efter to år på skolen overgår eleven til udslusningsteamet, der hjælper med bl.a. at blive klog på den fremtidige bosætning, og efter i alt 2½ år er det planen, at eleven flytter i egen bolig.

8. Kontakt til det offentlige

Når eleverne skal kontakte offentlige instanser eller fx læge, tandlæge o. lign., hjælper vi efter behov. Nogle elever har brug for fuld støtte, mens andre kan klare meget af kontakten selv, hvis

de får vejledning undervejs. Hvis eleven har en aftale, hvor der er behov for en bisidder, er det ofte kontaktlæreren, der ledsager.

Personligt, psykisk og socialt

1. At leve med indlæringsvanskeligheder

Vores unge har typisk svært ved at læse, skrive og regne, og de kan have svært ved at huske det, som de har lært. Herudover mister mange af vores unge nemt overblikket, når de er i gang med noget; og det kan være svært at se, hvordan man skal planlægge forskellige opgaver.

Vi hjælper de unge med at lære at forstå egne vanskeligheder samt at kompensere herfor, fx ved at indøve gode vaner i dagligdagen, bruge oplærings-apps, digitale kalendersystemer, særlige indlæringsstrategier eller at gøre personer i omgivelserne opmærksom på, hvordan de bedst forstår en besked eller lærer nye opgaver.

2. Følelsesmæssig udvikling

Mange af vores elever har følelsesmæssige vanskeligheder pga. dårlige oplevelser i barndommen, og en del af dem har derfor behov for støtte til deres følelsesmæssige udvikling. Kontaktlæreren har løbende snakke med eleven om, hvordan det går, hvilke oplevelser, eleven har, og hvad der eventuelt går den unge på. Dette arbejde kan også inkludere at hjælpe den unge med at forstå, hvad eleven selv tænker og føler, eller hvad andre tænker og føler, og hvorfor mennesker gør, som de gør, på basis af hver enkelt individs følelses- og tankeliv.

3. Psykisk tilpasning

Enkelte elever på Det ny Havredal kan have lettere psykiske udfordringer fx forbundet med stress, ængstelse eller depressive tendenser, fordi mange af dem er mere stress-sårbare end andre mennesker. Vi søger altid at tilpasse kravene på skolen til den enkelte, både i det faglige og i botræningen, sådan at der tages hensyn til den unges individuelle stress-sårbarhed, mens robusthed øges i takt med han/hendes udvikling.

Af og til opdager vi tegn på psykisk sygdom (fx angst, depression, OCD o. lign.), og udover at hjælpe den unge igennem svære tidspunkter af livet, hjælper vi med kontakt til læge, psykiatri, psykolog, socialrådgiver osv., når der er behov for ekstern behandling.

4. Almene sociale kompetencer

Det daglige sociale samvær er en vigtig del af hverdagen på skolen. Særligt fungerer måltiderne som en strukturerende ramme for hverdagen med fælles morgenmad, ti-pause, frokost, eftermiddagskaffe, aftensmad og aftenkaffe på forskellige lokaliteter. Hver elev er tilknyttet et af tre steder, hvor der spises morgenmad og frokost (afhængig af hvilket hold, de er på), og om aftenen spiser man sammen med sit hus. Det er vigtigt at overholde tidspunkter og at holde bordskik, og dette er et godt sted at dele forskellige oplevelser med hinanden.

Når man bor tæt sammen og deler køkken og bad, er det desuden nødvendigt at samarbejde med hinanden. Huslæreren hjælper eleverne med at forstå og tage hensyn til hinandens forskellige

behov i hverdagen, og ved konflikter mellem elever hjælper personalet med at få eleverne til at forstå hinanden og løse uoverensstemmelser.

Arbejdet med elevernes almene sociale kompetencer inkluderer også, hvordan man opfører sig i offentligheden, fx under indkøb, ved en buffet, ved lægen osv. Derved lærer man, at der er forskellige spilleregler i forskellige sammenhænge.

5. Nære relationer

En god faglig udvikling forudsættes af en tryk social tilværelse. Når eleven oplever sig som en inkluderet del af det sociale liv på skolen (fx at have fundet venner og at føle sig accepteret som den, man er), oplever vi en stor udvikling i den unges faglighed. Modsat, hvis eleven har vanskeligt ved at falde til, eller hvis der opstår sværere konflikter, stagnerer eller regredierer den faglige udvikling. Der arbejdes derfor med elevernes evne til at opsøge, skabe, deltage i og vedligeholde venskaber samt hvordan man generelt forholder sig til venner, familie og fx kærester.

Meget af arbejdet handler om at tale med den unge om, hvordan man kan forstå det, som andre siger eller gør; hvordan man kan sætte sunde personlige grænser op omkring sig selv og samtidig overholde andres grænser; samt hvordan man kommunikerer med andre på en god måde, også når følelserne overtager.

6. Politisk/kulturel forståelse

Der arbejdes med elevernes forståelse af og evne til at deltage i fællesskab med andre, fx ved måltider, til særlige og festlige lejligheder (fx dimissionsfest, julefrokost osv.) og i det offentlige rum. Derved lærer eleverne noget om, hvordan andre i samfundet forventer, at man opfører sig i forskellige sammenhænge, og hvorfor.

Der arbejdes desuden med de unges demokratiforståelse, fx ved kommune- europaparlaments- eller folketingsvalg samt i hverdagen, hvor elevrådet har en vigtig funktion mht. skolens beslutningsprocesser. Til fælles elevmøder findes der ofte løsninger på forskellige udfordringer i en fælles dialog mellem personale/ledelse, elevråd og elevgruppen.

7. Fritidsliv

Der tilbydes en lang række forskellige fritidstilbud på skolen, som inkluderer forskellige motions/sportsgrene eller sløjd, motorlære, musik, jagt og natur osv. Det er et krav fra skolens side, at alle elever skal deltage i mindst et fritidstilbud, hvorved eleverne lærer at skabe sig et aktivt og givende fritidsliv.

8. Individuel botræning

Nogle elever har i perioder brug for en mere intensiv støtte ud over det, der i forvejen er planlagt i hverdagen. Det kan fx være til praktiske opgaver så som oprydning og rengøring eller til selvstøttende samtaler i forbindelse med følelsesmæssig regulering. I disse tilfælde er der mulighed for ekstra individuel støtte, som varetages af en medarbejder fra det pædagogiske team.

Dokumentation

I løbet af elevens 3 årige forløb på skolen laves der fire statusskrivelser og tre kompetenceundersøgelser.

En statusskrivelse er en rapport om, hvordan det går med eleven, både mht. det faglige og mht. det personlige. Det beskrives ligeledes, hvilke særlige behov, vi som skole ser, at den unge har, og hvilke områder, vi vil arbejde særligt med, sammen med eleven. I forbindelse hermed udfærdiges der handleplaner over særlige fokusområder.

Statusskrivelsen bruges som udgangspunkt for et møde mellem eleven, de nærmeste pårørende, skolen og sagsbehandlerne i kommunen.

Det første møde ligger ca. 4 måneder efter opstarten, mens 2. møde ligger 15-16 måneder inde i forløbet. I løbet af elevens sidste år, efter at udslusningsteamet har taget over, udfærdiges to forskellige statusser, hhv. i starten af 3. år og i slutningen af 3. år.

I forbindelse med de tre første statusskrivelser udfylder eleven og kontaktlæreren en kompetenceundersøgelse. Dette redskab er udviklet af Det ny Havredal, og det hjælper til en vurdering af elevens styrker og udfordringer. Profilen bruges dels til at klarlægge, hvor vi skal sætte ind ift. arbejdet i botræningen, dels til at vurdere elevens udvikling og evne til at vurdere sig selv.

Metode

I arbejdet med hver enkelt ung tages der altid udgangspunkt i de individuelle behov, som den unge har – også mht. hvilke pædagogiske metoder, der anvendes. Overordnet har vi dog god erfaring med at basere det pædagogiske arbejde i en tilgang, der kombinerer følgende pædagogisk-psykologiske retninger:

- Kognitive teknikker
- Ressourcefokusering
- Relationsfokusering
- Anerkendende praksis
- Systemisk forståelsesramme
- Mentalisering

I den praktiske botræning tages der ligesom inden for det faglige arbejde på skolen udgangspunkt i ny mesterlære, situeret læring og ung-til-ung læring.

Metodevalget ift. hver enkelt problemstilling vil altid bero på en samlet vurdering af, hvem den unge er, hvilke problemstillinger, den unge har, og hvordan det giver mening at arbejde dermed.